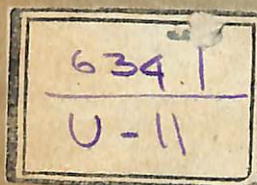

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ-ՈՒՄ
ՊՏՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ—
ԽԱՂՈՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՆԵՐԸ
ԶԱՐԳԱՑՆԵԼՈՒ
ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՍՍՌ- ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ՍՈՎԵՏԻ ԵՎ
ՀԱՄԿ(Բ)Պ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆ ● 1940

9
44988

3 JUL 2010

634.1
U-11

**ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ-ՈՒՄ
ՊՏՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ—
ԽԱՂՈՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՐԱԿՆԵՐԸ
ԶԱՐԳԱՑՆԵԼՈՒ
ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**

ՍՍՌ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ՍՈՎԷՏԻ
ԵՎ ՀԱՄԿ(Բ)Պ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ-ՈՒՄ
ՊՏՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԽԱՂՈՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՐԱԿՆԵՐԸ
ԶԱՐԳԱՑՆԵԼՈՒ
ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆ ● 1940

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՈՒՈՒԾ ՊՏՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ —
 ԽՍՀՈՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ
 ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆԵՐԸ ԶԱՐԳԱՑՆԵԼՈՒ ԶԵՒՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ
 ՄԱՍԻՆ

ՍՍՈՒ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ՍՈՎԵՏԻ ԵՎ
 ՀԱՄԿ(Բ)Պ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

ՍՍՈՒ Միության ժողովրդական կոմիսարների Սովետը և
 ՀամԿ(Բ)Պ Կենտրոնական կոմիտեն նշում են, որ Հայկական
 ՍՍՈՒ-ն լերջին տարիներս մեծ հաջողություններ է ձեռք բերել
 դյուղատնտեսության ասպարիզում, հատկապես պտղաբուծու-
 թյան ու խաղողաբուծության և տեխնիկական կուլտուրաների
 զարգացման գործում:

ՀամԿ(Բ)Պ Կենտկոմի 1937 թ. սեպտեմբերի 8-ի դիրեկտիվ-
 ները ճշտորեն կենսադործվելու հետևանքով զգալիորեն ընդար-
 ձակվել է առաջատար դյուղատնտեսական կուլտուրաների տարա-
 ծուծությունը, բարձրացել է նրանց բերքատվությունը և աճել է
 կոլտոյների եկամտաբերությունը:

Այս տարի խաղողի այգիների տարածությունը հասցվում է
 19,2 հազար հեկտարի, որը, համեմատած 1937 թվականի սկզբ-
 բին եղած տարածության հետ, կազմում է 177 տոկոս: Ուղղողի
 բերքատվությունը 1936 թվականին մի հեկտարի տված 54 ցենտ-
 ներից 1939 թվականին հասել է 76 ցենտներին:

Պտղատու այգիների՝ դեղձի, ծիրանի և այլ այգիների տա-
 րածությունը հասցվել է 19,5 հազար հեկտարի, որը 1937 թվա-
 կանի սկզբին եղած տարածության հետ համեմատած կազմում է
 185 տոկոս: Պտղատու այգիների բերքատվությունը ամեն մի
 հեկտարից՝ 1939 թվականին հասել էր 45 ցենտներին՝ 1936 թվա-
 կանի 36 ցենտների հանդեպ:

Ծխախոտի ցանքերի տարածությունը հասել է 5 հազար հեկ-
 տարի, որը 1937 թվականի սկզբներին եղած տարածության հետ
 համեմատած կազմում է 208 տոկոս: Ծխախոտի բերքատվությու-

11713
48

3350

10792-59

О МЕРОПРИЯТИЯХ ПО РАЗВИТИЮ ПЛОДОВО-ВИНО-
 ГРАДНЫХ НАСАЖДЕНИЙ И ТЕХНИЧЕСКИХ КУЛЬТУР
 В АРМЯНСКОЙ ССР

ПОСТАНОВЛЕНИЕ СОВЕТА НАРОДНЫХ КОМИССАРОВ СОЮЗА
 ССР И ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА ВКП(Б).

Государственное издательство политической литературы
 Ереван • 1940

ներ մի հեկտարից 1939 թվականին հասցվել է մինչև 8,2 ցենտներին :

Զբաղի հաջողութուններ են ձեռք բերվել բամբակի բերքատվութիւնը բարձրացնելու գործում : Բամբակի բերքը 1939 թվականին կազմում էր 19,1 ցենտներ մեկ հեկտարից՝ 1936 թվականի 12 ցենտների հանդեպ : Այդպիսով, երրորդ հնդամյակի պլանը բամբակի բերքատվութիւնը բնազատաւում Հայկական ՍՍՌ-ում կատարվել է ժամկետից առաջ :

Կոլխոզների կազմակերպական-տնտեսական ամրացման, կոլխոզնիկների հարաճուն քաղաքական ակտիվութիւնը և բերքատվութիւնը բարձրացման հիման վրա զբաղվողներն աճել է կոլխոզնիկների ունեւորութիւնը :

Կոլխոզների համախառն եկամուտը մերձին չորս տարվա ընթացքում ավելացել է չորս անգամ և 1939 թվականին հասել է 263 միլիոն ռուբլւ՝ 1935 թվականին ստացված 60 միլիոն ռուբլւ հանդեպ : Կոլխոզային մեկ տնտեսութեան ընկնող դրամական եկամուտը մերձին չորս տարում միջին հաշիւով ավելացել է համարյա 5 անգամ, իսկ տարեկան մեկ միլիոն ռուբլւց ավելի եկամուտ ստացող կոլխոզների թիւը, համեմատած 1937 թվականի հետ, ավելացել է 4,5 անգամ :

1938—1939 թվականների ընթացքում Հայկական ՍՍՌ-ում ոռոգելի հողերի տարածութիւնն ավելացել է 13,4 հազար հեկտարով : 1940 թվականին ավարտվում է 4 նոր ոռոգիչ ցամաքեցուցիչ սխեմաների շինարարութիւնը, որը հիմնականում կատարվում է կոլխոզների ուժերով և միջոցներով, կոլխոզներ, որոնք ավելացնում են նոր ոռոգելի հողերի տարածութիւնը 10 հազար հեկտարով :

Ոռոգելի տարածութիւններն ընդարձակելու և բերքատվութիւնը բարձրացնելու ասպարիզում, խաղողագործութիւնը, պլտդարբութիւնը ու տեխնիկական կոլտուրաների զարգացման բնազատաւում ձեռք բերված հաջողութիւնները պայմաններ են ստեղծում Հայկական ՍՍՌ-ում գյուղատնտեսութեան հետագա զարգացման ու վերելքի համար :

ՍՍՌ Միութեան Ժողովրդական և Համկ(բ)Պ Կենտկոմը համախառնութիւն են տալիս ոռոգելի հողերի տարածութիւնը մանր և միջակ ջրանցքներ անցկացնելու միջոցով ընդարձակելու ձեռնարկումներին, որպես ամենից ավելի էֆեկտաւոր և Հայաստանի բնապատմական պայմաններին համապատասխանող ձեռնարկումներ (կտրատված ուելեֆ և քարքարոտ հողեր) :

ՍՍՌ Միութեան Ժողովրդական Կոմիտեների Սովետը և Համկ(բ)Պ Կենտրոնական Կոմիտեն որոշում են .

Համախառնութիւն տալ Հայկական ՍՍՌ կոլխոզների, կոլտոգնիկների, դեկաւար պարտիական ու սովետական օրգանների նախաձեռնութեանը—ընդարձակելու մինչև 1944 թվականի վերջը ոռոգելի հողերի տարածութիւնը 54 հազար հեկտարով, այդ թիւում օդատարածելով 14 հազար հեկտար պառկած հողերը . 1941—1944 թվականների ժամանակաշրջանում հիմնել խաղողի նոր այգիներ 15 հազար հեկտար տարածութեամբ և պտղատու այգիներ 20 հազար հեկտար տարածութեամբ . մինչև 1944 թվականն ավելացնել բամբակի ցանքերի տարածութիւնը 4 հազար հեկտարով, ծխախոտինը՝ 5,5 հազար հեկտարով և շաքարի ճակնդեղինը՝ 2,4 հազար հեկտարով . 1944 թվականին մի հեկտարի բերքատվութիւնը լրիւ պտղաբերութեան շրջանում հասցնել խաղողինը՝ մինչև 100 ցենտների, դեղձինը՝ մինչև 60 ցենտների և ծիրանինը՝ մինչև 100 ցենտների . բամբակի բերքատվութիւնը 1939 թվականի 19,1 ցենտներից բարձրացնել մինչև 24 ցենտների 1944 թվականին, հասցնելով բամբակի արտադրանքը 1944 թվականին մինչև 480 հազար ցենտների . ծխախոտի բերքատվութիւնը 1939 թվականի 8,2 ցենտներից 1944 թվականին բարձրացնել մինչև 9 ցենտների, հասցնելով արտադրանքը 1944 թվականին մինչև 94,5 հազար ցենտների . շաքարի ճակնդեղի բերքատվութիւնը 1939 թվականի 182 ցենտներից բարձրացնել 1944 թվականին մինչև 250 ցենտների, հասցնելով արտադրանքը 1944 թվականին մինչև մեկ միլիոն ցենտների :

Ժողովրդատնտեսական այդ խնդիրներն իրագործելու համար, պարտաւորեցնել Հայկական ՍՍՌ Ժողկոմսովետին և Հայաստանի Կ(բ)Պ Կենտկոմին անցկացնելու հետեւյալ ձեռնարկումները .

1. ՈՌՈԳՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

1941—1944 թվականների ժամանակաշրջանում ձեռնարկումներ անցկացնել ջրային արհեստագործութիւնը և դոյութիւն ունեցող ոռոգիչ սխեմաների ջրօդատարածումը բարելաւելու ուղղութեամբ, 14 հազար հեկտար ներսխեմային պառկած հողերն օդատարածելու և ոռոգիչ ու ցամաքեցուցիչ սխեմաներ կառուցելու ուղղութեամբ, աստանալով 40 հազար հեկտար նոր ոռոգելի հողեր . այդ նպատակով՝

1. 1940—1942 թվականներին Վաղարշապատի ու Զանգեզու-

սարի շրջաններում իրականացնել Ստորին Զանգուի ջրանցքի կառուցումը՝ 5 հազար հեկտար նոր հողեր ոռոգելու և սակավաջուր Քասախի սիստեմի 4 հազար հեկտար հողերն այդ ջրանցքով ոռոգելու համար։ Հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների շինարարության ժամանակ նրանց մեջ պաշար նախատեսել Հոկտեմբերյան ջրանի հաջորդ մասի հողերի հնարավոր ոռոգման համար։

2. 1941—1943 թվականների ժամանակաշրջանում անցկացնել այնպիսի ձեռնարկումներ, որոնք ապահովեն Ղոբրի ջրանցքին հարող 5,5 հազար հեկտար ոռոգելի տարածության ընդարձակումը Ղամարլվի և Վեդու ջրաններում։

3. 1941—1943 թվականների ընթացքում կատարել Եղվարդի ոռոգիչ ջրանցքի շինարարությունը՝ Աշտարակի ջրանի 6 հազար հեկտար հողերը ոռոգելու համար։

4. 1941—1942 թվականներին կառուցել Գառնու ջրանցքը՝ Գառնիչայ գետի ջրով Կոտայքի ջրանի 1,5 հազար հեկտար հողերը ոռոգելու համար։

5. 1942—1944 թվականներին Արևմտյան Արփաչայի ակունքներում կառուցել մի ջրամբար և Արփաչայի ձախավնյա ջրանցքը՝ Դուզքենդի ու Աղինի ջրանների 4 հազար հեկտար հողերը ոռոգելու նպատակով, պլանավորապես չաքարի ճակնդեղին հատկացնելու համար։

6. Անցկացնել ձեռնարկումներ, որոնք ապահովեն 10 հազար հեկտար հողի լիակատար ու կայուն ոռոգումը Շիրակի ջրանցքի միջոցով։

7. 1942—1943 թվականներին իրականացնել Ուզունլարի ջրանցքի կառուցումը՝ Ալավերդու ջրանի 4 հազար հեկտար հողերը ոռոգելու համար։

8. 1941—1942 թվականներին կատարել Լամբալուի ջրանցքի շինարարությունը՝ Դեբես գետի միջոցով Նոյեմբերյան ջրանի 2 հազար հեկտար հողերը ոռոգելու համար։

9. 1942 թվականին կառուցել Ադիամանի ջրանցքը՝ Մարտունու ջրանում 1,3 հազար հեկտար նոր հողեր ոռոգելու համար։

10. 1941—1943 թվականների ընթացքում կառուցել Նորքի ջրանցքը՝ Երևան քաղաքի ջրանում 2 հազար հեկտար նոր հողեր ոռոգելու համար։

11. 1941—1944 թվականների ժամանակաշրջանում բամբակահործական գոտում 6 հազար հեկտար տարածության վրա կա-

տարել ցամաքեցման աշխատանքներ, կառուցելով կալիֆորնյան ջրհորներ և դործադրելով ցամաքեցման այլ միջոցներ։

12. 1941 թվականին երկարացնել Ղամարլվի կոլեկտորը, այն հասցնելով Վեդու ջրանի տերիտորիայի վրա՝ ոռոգելի հողերը 500 հեկտար տարածությամբ ավելացնելու համար։

13. 1942—1943 թվականների ժամանակաշրջանում կատարել Դվինի ջրանցքի շինարարությունը՝ Ղամարլվի ջրանում 1,7 հազար հեկտար հող ոռոգելու համար։

14. Հաստատել 1940—1944 թվականների ժամանակաշրջանում ոռոգիչ շինարարության վրա կատարվելիք ծախսերի ընդհանուր ծավալը 114,1 միլիոն ուրբլու դրամով։ Այդ քանակից 59,9 միլիոն ուրբլին ընդունել ՍՍՌՄ պետական բյուջեի հաշվին և 54,2 միլիոն ուրբլին՝ Հայկական ՍՍՌ կոլխոզների հաշվին, հետևյալ կերպ բաշխելով ըստ տարիների.

Տարիներ	Ընդամենը (միլիոն ուրբլիներով)	Այդ թվում	
		ՍՍՌՄ բյուջեի հաշվին	Կոլխոզների միջոցներով
1940 թվականին	2,0	1,0	ՍՍՌՄ Ժող- կոմսովետի պա- հեստի ֆոնդի հաշվին
1941 թվականին	25,0	13,0	12,0
1942 թվականին	30,7	16,7	14,0
1943 թվականին	31,0	16,5	14,5
1944 թվականին	25,4	12,7	12,7
Ընդամենը՝		114,1	59,9
			54,2

15. Ոռոգման աշխատանքների համար ընդունված ծավալի համաձայն, պարտավորեցնել ՍՍՌՄ Պետականին՝ 1940—1944 թվականների համար Հայկական ՍՍՌ-ին հատկացնել 26,5 հազար տոնն ցեմենտ, 16 հազար խորանարդ մետր փայտեղեն և 1,7 հազ. տոնն երկաթեղեն, հետևյալ կերպ բաշխելով ըստ տարիների.

Տարիներ	Ցեմենտ (հազ. տոնն)	Անտառանյութ (հազ. խոր. մետր)	Երկաթեղեն (տոնն)
1940 թվականին	—	1,0	20
Դրանցից III եռամսյա- կում՝ Տնտսովետի ու- ղերվից	—	0,5	10
1941 թվականին	7,5	3,3	400
1942 թվականին	8,5	4,5	500
1943 թվականին	6,4	4,2	480
1944 թվականին	4,1	3,0	300

Հայկական ՍՍՌ-ի Ժողովրդական տնտեսության առաջնությունը ունի իր անհերքելի արդյունքները (աղյուսի, հիդրավիկ կրի, կրա-սղուցցողանային ցեմենտի և այլ նյութերի) լայն դուր-ծաղրությունը:

16. Հանձնարարել ՍՍՌ-ի Պետականին և ՍՍՌ-ի Հողօգտագործությանը՝ բացի վերոհիշյալ հիմնական շինանյութերից, Հայկական ՍՍՌ-ի ուղղությամբ շինարարությունն առաջնությունը անհերքելի արդյունքներով, սարքավորմամբ ու տրանսպորտով—Հայկական ՍՍՌ-ի Ժողովրդական տնտեսության ու եռամսյակային հայտերի համա-ձայն, ինչպես նաև տարեկան պլաններում նախատեսված հատուկ աղբյուրների առանձնացում՝ կալիֆորնիայի ջրհորների միջոցով ճահիճների չորացման աշխատանքներ կատարելու համար:

17. Հանձնարարել ՍՍՌ-ի Հողօգտագործությանը, Հայկական ՍՍՌ-ի Ժողովրդական տնտեսության միասին, ձեռնարկումներ մշակել թաղիների ձմեռային արտատնտեսները ջրով ապահովելու ուղղությամբ և մինչև 1940 թ. հոկտեմբերի 1-ը ներկայացնել այդ ձեռնարկումները ՍՍՌ-ի Ժողովրդական տնտեսության կից Տնտսովետի քննությանը:

18. Պարտավորեցնել ՍՍՌ-ի Հողօգտագործությանը՝ 1941—1942 թվականներին նախադասյին հետախույզական աշխատանքներ կատարել Ղուլչիի ջրամբարը կառուցելու ուղղությամբ՝ 3·500 հեկտար նոր հողեր ոռոգելու և 3·500 հեկտար հող ոռոգելու համար դոյուլթյուն ունեցող ցանցը ջրով ապահովելու նպատակով:

19. Հատկացնել Հայկական ՍՍՌ-ի Ժողովրդական տնտեսությանը 1941 թ. հունվար-փետրվար ամիսներին աշխատանքներն սկսելու համար 5 հատ կոմպլեքս, 2·000 մետր չափով և 20 հատ պնեմատիկ մուրճ:

20. Պարտավորեցնել ՍՍՌ-ի Հողօգտագործությանը՝ 1941—1942

թվականներին Հայկական ՍՍՌ-ում աշխատելու համար ուղարկել 10 ինժեներ-իրրիգատոր՝ տարեկան 5-ական հոգի:

21. Ռեսպուբլիկայի հողային ու ջրային օրդանների աշխատանքը բարելավելու և ծրագրված ուղղությամբ շինարարությունը ժամանակին կատարելու համար անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծելու, դոյուլթյուն ունեցող ուղղությամբ ու ցամաքեցողությամբ սխտեմները վերակառուցելու և դրանց ճիշտ չափադրված կադաստրային նպատակով Հայկական ՍՍՌ-ում ստեղծել Ջրային տնտեսության Ռեսպուբլիկական Ժողովատ, ենթարկելով վերջինս Հայկական ՍՍՌ-ի Ժողովրդական տնտեսության և ՍՍՌ-ի Հողօգտագործությանը:

22. Ուղղությամբ շինարարության բոլոր օբյեկտների կառուցումն անմիջականորեն ղեկավարելու դործը և դրանց նախադասերի ու նախահաշիվների հաստատումը հանձնարարել Հայկական ՍՍՌ-ի Ժողովրդական տնտեսության և Հայաստանի Կ(Բ)Պ Կենտկոմին: Պարտավորեցնել ՍՍՌ-ի Հողօգտագործությանը՝ անհրաժեշտ օգնություն ցույց տալ շինարարությունն անցկացնելու, նախադասերի ու նախահաշիվները կազմելու և հաստատելու դործում:

23. Հանձնարարել ՍՍՌ-ի Էլեկտրոկայանների Ժողովրդական տնտեսությանը՝ Բանադեղեկի ղեկավարությանը ջրանցքի տարողունակությունն ապահովելու հարցերի լուծումը և Արդիլի ղեկավարությանը ջրանցքի կառուցման ժամկետների սահմանում, որոնք կապված են 37 հազար հեկտար տարածության վրա՝ Վերին Զանգուրի, Եղվարդի և Կոտայքի ջրանցքներն անցկացնելու հետ:

II. ԽԱՂՈՂԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

1. Հայկական ՍՍՌ-ում մինչև 1944 թվականի վերջերը խաղողի այգիների տարածությունը հասցնել 34,2 հազար հեկտարի. այդ նպատակով 1941—1944 թվականների ժամանակաշրջանում խաղողի նոր այգիներ տնկել 15 հազար հեկտար տարածության վրա, բաշխելով ըստ տարիների հետևյալ կերպ.

1941 թվականին—3,2 հազ. հեկտ.

1942 թվականին—4,0 հազ. հեկտ.

1943 թվականին—4,5 հազ. հեկտ.

1944 թվականին—3,3 հազ. հեկտ.

2. 1944 թվականին ապահովել առնվազն 100 ցեխներ բերք՝ լրիվ պտղաբերող խաղողի այգիների մի հեկտարից:

3. Հիմնել խաղողի նոր այգիներ Եվրոպական և տեղական

քարճրորակ այն սորտերով, որոնք սահմանված են ՍՍՌՄ Ժողովրդականության կողմից Տնտեսության 1939 թվականի նոյեմբերի 16-ի որոշմամբ (մուսկատներ, տոկայ, քիչմիշ, առկյարի, խարջի և այլն) :

4. խաղողի աղբիների հիմնումը եվրոպական սորտերի տնկարնշումով ապահովելու նպատակով պարտավորեցնել ՍՍՌՄ Սննդարդեղականության Հայկական ՍՍՌ-ին 1940 թ. աշնան—1944 թ. դարձան ժամանակաշրջանում հասկացնել դեֆիցիտային սորտերի 12,2 միլիոն մատներ Ղրիմի ԱՍՍՌ-ից :

5. Պարտավորեցնել Հայկական ՍՍՌ Ժողովրդականության՝
ա) ընդարձակել խաղողի տնկարաններն այն հաշվով, որ տնկանյութ բաց թողնող հողամասերը հասնեն հետևյալ չափի (ըստ տարիների, հեկտարներով) .

1941 թ.	1942 թ.	1943 թ.	1944 թ.
260	310	285	250

Ֆիլոքսերայով վարակված շրջաններում 1941—1942 թվականներին հիմնել ամերիկյան մատների բուծարաններ 50 հեկտար տարածությամբ .

բ) խաղողի դեֆիցիտային սորտերի բաղմացումն արագացնելու նպատակով 1940—1941 թվականներին կոլխոզներում ու սովխոզներում կառուցել 30 ջերմոց՝ յուրաքանչյուրը մեկ ցիլլով 25 հազար մատ բաց թողնելու կարողությամբ :

6. խաղողի պատվաստած տնկիներ ձեռք բերելու համար կոլխոզներին տրվող վարկը հասցնել 80 միլիոնի և արմատակալած տնկիների համար՝ 35 կոպեկի՝ մեկ հատին :

7. Նոր յուրացվող ծանր, քարքարոտ հողերում աղբի հիմնելու և խնամելու ձեռնարկումների համար սահմանել երկարատև վարկավորման հետևյալ նորմաները մեկ հեկտարին .

	Գոյություն ունեցող կոլխոզների համար	Վերաբնակ տնտեսություններից կազմակերպվող կոլխոզների համար
ա) հողի մեքենայացված մշակմամբ աղբի հիմնելու համար	2500 ո.	3200 ո.
բ) քարքարոտ հողամասերում պայթեցմամբ կատարված պլանտաժով աղբի հիմնելու համար	11000 ո.	11000 ո.
դ) 2-րդ տարվա խնամքի համար	300 ո.	800 ո.
դ) 3-րդ տարվա խնամքի համար	400 ո.	1000 ո.

կոլխոզային խաղողի տնկարանների հիմնումը և խաղողի տնկիներ աճեցնելու համար ջերմոցների կառուցումը վարկավորել դրամական ծախսերի լիակատար արժեքի չափով :

III. ՊՏՂԱՏՈՒ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՆԵՐԻ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

1. Հայկական ՍՍՌ-ում մինչև 1944 թվականի վերջերը պտղատու աղբիների տարածությունը հասցնել 39,5 հազար հեկտարի :

2. Այդ սլանի կատարումն ապահովելու համար 1941—1944 թվականներին պտղատու նոր աղբիներ հիմնել 20 հազար հեկտար տարածության վրա, բաշխելով ըստ տարիների հետևյալ կերպ՝

1941 թ.	3,5	հազ.	հեկտ.
1942 »	6,0	»	»
1943 »	6,0	»	»
1944 »	4,5	»	»

Ս.յդ թվում՝

դեղձ՝	4.280	հեկտ.
ծիրան՝	2.400	»
տափ՝	3.820	»
խնձոր՝	3.640	»
ընկույզ՝	406	»

Պտղատու նոր աղբիներ հիմնել ստուգված լավագույն արդյունաբերական սորտերով . լեռնային շրջաններում լայնորեն արմատացնել տանձենիների ու խնձորենիների միջուկինյան այն սորտերը, որոնք ստուգված են արտադրական փորձով :

3. Պտղատու աղբիներ հիմնելու և դրանք խնամելու ձեռնարկումների համար սահմանել երկարատև վարկավորում հետևյալ չափերով մեկ հեկտարի համար՝

Վերաբնակ տնտեսություններից կազմակերպվող կոլտոգների համար Մյուս կոլտոգների համար

Կորիզավոր պտուղների այգի հիմնելու համար	1500 ռ.	700 ռ.
Սերմնավոր պտուղների այգի հիմնելու համար	1000 ռ.	400 ռ.
Պտղատու այգիների հիմնման առաջին տարին խնամելու համար	500 ռ.	—
Երկրորդ տարին պտղատու այգիները խնամելու համար	700 ռ.	—
Պտղատու տնկարաններ հիմնելու համար	—	3000 ռ.

4. 1941—1944 թվականների ժամանակամիջոցում կոլտոգներում պտղատու այգիներ հիմնելը ժամանակին տնկանյութով ապահովելու նպատակով 1940 թվականի աշնանից կազմակերպել կոլտոգային պտղատու տնկարանների ցանց այն հաշվով, որ յուրաքանչյուր չրջան ապահովվի սեփական տնկանյութով:

Վայրակների հողամասեր հիմնելու տարեկան պլանը սահմանել հետևյալ չափով՝ 1941 թվականին 95 հեկտար, 1942 թվականին 100 հեկտար և 1943 թվականին 100 հեկտար:

IV. ԲԱՄԲԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

1943 թվականին բամբակի ցանքերի տարածությունը հասցնել 20 հազար հեկտարի, բաշխելով ըստ տարիների հետևյալ կերպ՝

1941 թվականին—17,1 հազ. հեկտ.
1942 թվականին—18,5 հազ. հեկտ.
1943 թվականին—20,0 հազ. հեկտ.:

V. ԾԽԱՆՈՏԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

1944 թվականին ծխախոտ տնկելու պլանը հասցնել 10,5 հազ. հեկտարի, բաշխելով ըստ տարիների հետևյալ կերպ՝

1941 թվականին—6,7 հազ. հեկտ.
1942 թվականին—8,7 հազ. հեկտ.

1943 թվականին—9,7 հազ. հեկտ.
1944 թվականին—10,5 հազ. հեկտ.

Որպես ծխախոտի հիմնական արդյունաբերական սորտեր սահմանել «Սամսոն» և «Տրապիզոն» սորտերը:

VI. ՇԱՔԱՐԻ ՃԱԿՆԴԵՂԻ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

1944 թվականին չաքարի ճակնդեղի ցանքերի տարածությունը հասցնել 4 հազար հեկտարի, բաշխելով ըստ տարիների հետևյալ կերպ՝

1941 թվականին—2,21 հազ. հեկտ.
1942 թվականին—2,48 հազ. հեկտ.
1943 թվականին—2,68 հազ. հեկտ.
1944 թվականին—4,00 հազ. հեկտ.

VII. ԱԳՐՈՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ԵՎ ՄԵԽԱՆԻԶԱՅԻԱՅԻ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

1. Սահմանել, որ պտղատու այգիների և խաղողի այգիների հիմնումը պետք է կատարվի ժամանակին նախապատրաստված հողամասերում և միայն ստանդարտային տնկանյութով: Այդ նպատակով տնկարաններից տնկիները բաց թողնել սահմանված ստանդարտին խստով համապատասխան և անույսյաման տալով սորտային որակական վիճակահաններ և կարանտինային սերտիֆիկատներ:

2. 1944 թվականին հիմնել պաշտպանական ծառաչեղեր, որոնք ապահովեն պտղատու կուլտուրաների պաշտպանումը քամուց: Որի համար 1940 թվականի աշնանից կազմակերպել համապատասխան տեսակների ծառերի տնկանյութի արտադրությունը, բաց թողնելով տնկիների քանակը հասցնելով տարեկան 3 միլիոնի:

3. ՍՍՌՄ Մանրարդժողովրդատին՝ Հայկական ՍՍՌ խաղողի այգիների համար առանձնացնել 380 տոնն չալերային մետաղալար 1940 թվի երրորդ եռամսյակում և 720 տոնն՝ 1941 թվականին:

4. Պտղատու այգիների բերքատվությունը բարձրացնելու և հողի ստրուկտուրան բարելավելու նպատակով պարտավորեցնել Հայկական ՍՍՌ Ժողովրդատին՝ այգիներում լայնորեն արմատավորել առվույտի և սիդերացիոն կուլտուրաների ցանքերը, դրա համար կազմակերպելով այդ կուլտուրաների սերմարուծող-

Թյունն այն հաշվով, որ 1942 թվից սկսած լիովին ապահովվի դրանց սերմերի պահանջը:

5. Պտղաբուծական տնտեսության հետագա ամրապնդման ուղղությամբ ձեռնարկումներ մշակելու նպատակով 1941—1942 թվականներին Հայկական ՍՍՌ-ի կոլխոզներում անցկացնել պտղատու աղբիների լրիվ պասպորտիզացիա:

6. Հանձնարարել Հայկական ՍՍՌ-ի Ժողովրդականության մինչև 1942 թվի վերջն ապահովել խաղողի և պտղատու աղբիների նորոգումը:

7. Մինչև 1944 թիվը կոմպլեքսային մեխանիզացիան բամբակադործության, ցրտահերկի և դարնանալարի դժով հասցնել 95 տոկոսի, ցանքի և կուլտիվացիայի դժով՝ 90 տոկոսի. ապահովել բամբակի ցանքերի ընդհանուր տարածության մինչև 50 տոկոսի խաչաձև կուլտիվացիան:

8. Մինչև 1943 թիվը բամբակի ցանքերի ամբողջ տարածության վրա յուրացնել ակոսա-խողովակային ջրումը:

9. Բամբակենու մեխանիզացիայի ենթարկված մշակումն ապահովելու նպատակով մինչև 1944 թիվն ավարտել ջրելու քարտեզների խոշորացումն ու պլանավորումը, ոռոգիչ մանր ցանցի վերակառուցումն ու կարգավորումը:

10. 1944 թվին ավարտել բամբակա-առվույտային ցանքաշրջանառության կիրառումը. Հայկական ՍՍՌ-ի բոլոր բամբակադործական կոլխոզներում, հետևյալ ընդգրկմամբ՝ ըստ տաքիների.

1941 թվին—կոլխոզների 30 տոկոսը.
1942 թվին—կոլխոզների 60 տոկոսը.
1943 թվին—կոլխոզների 80 տոկոսը.
1944 թվին—կոլխոզների 100 տոկոսը:

11. Ապահովել բամբակի ամբողջ սերմֆոնդի կենտրոնացված ախտահանումը դոմադից, որի համար հանձնարարել ՍՍՌ-ի Տեքստիլ արդյունաբերության Ժողովրդականության մինչև 1940 թվի աշնանը Երևանի բամբակադուրի գործարանին կից կառուցել ախտահանման ցեխ և լիովին ապահովել բամբակի սերմերի ախտահանումը ցանքի համար՝ 1941 թվից սկսած:

12. Ծխախոտի տեխնիկայես հասունացած տերևների հավաքումը ցանքերի ամբողջ տարածության վրա Ժամանակին ապահովելու և կորուստները կանխելու նպատակով 1941—1944 թվա-

կանների Ժամանակաշրջանում կատարել նոր շինարարություն, հետևյալ բաշխմամբ ըստ տարիների.

	1941 թ.	1942 թ.	1943 թ.	1944 թ.	Ընդամենը
ա) արևաչորանոցներ (աչք)	1165	1345	800	690	4000
բ) կրակաչորանոցներ (օբյեկտներ)	53	64	22	11	150
գ) տեսակավորման-հակավորման շենքեր (օբյեկտներ)	42	50	70	68	230
դ) չորացման շրջանակներ (հաղարներով)	39,5	48,3	31,7	30,5	150,0
ե) ջերմոցային շրջանակներ 1×2 ք. մ. (հաղարներով)	33,2	41,0	26,3	24,5	125,0

13. ՍՍՌ-ի Պետպլանին՝ ծխախոտադործական կառուցումների շինարարության համար առանձնացնել շինանյութերի հետևյալ ֆոնդերը, ինչպես նաև բեռնատար ավտոմոբիլներ, ծխախոտադործական կոլխոզների համար.

	1941—44 թթ. ընթացքում	Այդ թվում՝ 1941 թվականին
Տախտակեղեն (հաղ. խոր. մետր)	32,0	10,0
Գերաններ (հաղ. խոր. մետր)	62,0	16,0
Մեխ (տոններով)	312	85
Տեսակավոր երկաթ (տոններով)	77	26
Ծածկի թիթեղ (տոններով)	91	43
Թիթեղ (տոններով)	26	16
Ապակի (հաղ. քառ. մետր)	238	64
Բեռնատար ավտոմոբիլներ՝ ծխախոտադործական կոլխոզների համար (հատ)	250	30

14. ՍՍՌ-ի Գյուղատնտեսական բանկին՝ տարեկան և եռամսյակային պլանների մեջ ապահովել Հայկական ՍՍՌ-ի կոլխոզներ-

բին երկարատև վարկ բաց թողնելը կառուցումների շինարարության համար, այս որոշման 12-րդ կետում սահմանված շինարարության պլանին համապատասխան:

15. Հայկական ՍՍՌ ժողովրդավարական միության 1943 թվի վերջը ապահովել ճիշտ ցանքաչրջանառության կիրառումը ճակնդեղ ցանոց բոլոր շրջաններում (ութը—իններ դաշտային՝ չաքարի ճակնդեղի երկու դաշտերով):

16. Բազմամյա և տեխնիկական կուլտուրաների բերքատվությունը բարձրացնելու առաջադրանքին համապատասխան, պարտավորեցնել ՍՍՌ-Մ Հողօգտագործության 1941 թվին Հայկական ՍՍՌ ներմուծել ֆոսֆորային պարարտանյութեր 13-600 տոնն, կալիումային՝ 3,200 տոնն և թափաշային՝ 10-600 տոնն:

17. Պարտավորեցնել ՍՍՌ-Մ Հողօգտագործության 1941 թվին Հայկական ՍՍՌ համար առանձնացնել անհրաժեշտ քանակությամբ թունավոր նյութեր, այդ թվում.

աղացած ծծումբ — 2-350 տոնն

երկաթարջասպ — 110 տոնն

պղնձարջասպ — 780 տոնն

18. Պարտավորեցնել Բիմիական արդյունաբերության ժողովրդական 1940 թվից սկսած վերսկսել ցիանամիդ-կալցիումի արտադրությունը Կիրովականի քիմիական գործարանում, ապահովելով տարեկան առնվազն 5 հազար տոնն ցիանամիդ-կալցիումի արտադրությունը:

19. Հանձնարարել Հայկական ՍՍՌ ժողովրդավարական Գունավոր մետալուրգիայի ժողովրդական հետ միասին, մինչև 1940 թվի հոկտեմբերի 1-ը ՍՍՌ-Մ Պետականին առաջարկներ ներկայացնել կոնսերվացված պղնձահանքերն օգտագործելու հնարավորության մասին, Ալավերդու պղնձարջասպի գործարանում պղնձարջասպի արտադրությունն ավելացնելու համար:

20. Պարտավորեցնել Հայկական ՍՍՌ ժողովրդավարական տեղական արդյունաբերության գործարաններում կազմակերպել սրսկիչ ապարատության արտադրությունը, յուրաքանչյուր տարեկան բաց թողնելով 6 հազար հատ, գյուղատնտեսական կուլտուրաների հիմնական թյուրմանների ու վնասատուների դեմ պայքարելու համար:

ՍՍՌ-Մ Պետականին՝ տարեկան պլանների մեջ նախատեսել 1941—1944 թվականների ժամանակաշրջանում Հայկական ՍՍ

Ռեսպուբլիկային սարքավորման և նյութերի անհրաժեշտ ֆոնդեր հատկացնելը, արտադրության արտադրություն համար:

21. ՍՍՌ-Մ Հողօգտագործության 1941 թվի առաջին կիսամյակում Հայկական ՍՍՌ-ին հատկացնել 5 հազար մետր շլանգ՝ գյուղատնտեսության վնասատուների դեմ պայքարելու համար և 1 հազար հատ փուքս՝ փոշոտիչների համար:

22. Պարտավորեցնել ՍՍՌ-Մ Հողօգտագործության 1941 թվին Հայկական ՍՍՌ համար առանձնացնել «Վուլկան» տրակտորային սրսկիչներ 10 հատ, «Օ—Մ—3» տրակտորային սրսկիչներ՝ 15 հատ, «Զարա» ձիաքարչ սրսկիչներ՝ 30 հատ, ձիաքարչ փոշոտիչներ՝ 30 հատ, «Պիոներ» ձիա-մոտոտրային սրսկիչներ՝ 10 հատ, լավագույն որակի ձեռքի փոշոտիչներ՝ 2000 հատ և «Տրեմաս» ձեռքի սրսկիչներ՝ 2000 հատ:

23. Դաշտային աշխատանքների մեխանիզացիան ուժեղացնելու և պտղատու ու խաղողի այգիների տնկման համար հողերը նախապատրաստելու և այդ այգիների մշակման համար պարտավորեցնել ՍՍՌ-Մ Հողօգտագործության.

ա) 1941 թվին կազմակերպել երկու նոր պտղա-խաղողագործական ՄՏԿ-ներ Հայկական ՍՍՌ Վեդու և Հոկտեմբերյանի շրջաններում (այդ թվում մեկը գոյություն ունեցող բամբակագործական ՄՏԿ-ի ապախոչորացման հաշվին) և մեկը ճակնդեղագործական ՄՏԿ-Դուրգենդի շրջանում՝ գոյություն ունեցող ՄՏԿ-ի ապախոչորացման հաշվին:

բ) 1941—1942 թվականներին կառուցել տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների կապիտալ նորոգման գործարան:

գ) նոր կազմակերպվող և գոյություն ունեցող պտղա-խաղողագործական ՄՏԿ-ների համար 1941 թվին Հայկական ՍՍՌ ներմուծել 26 հատ «ՉՏՁ» դիզելային տրակտոր, 19 հատ «ՄՏՁ—ՆԱՏԻ» տրակտոր, 50 հատ պլանտատային դուրբան, 100 հատ ձիաքարչ դուրբան, 50 կուլտիվատոր և 50 դուրբան՝ շարամեջ մշակության համար:

24. ՄՏԿ-ների և ջրոնտեսությունների աշխատողների կուլտուր-կենցաղային պայմանները բարելավելու նպատակով 1941—1942 թվականներին Հայկական ՍՍՌ ժողովրդավարական քաղաքացիական շինարարության համար բաց թողնել 2 միլիոն ուրբլի, ըստ տարիների հավասար մասերով:

VIII. Ձեռնարկում ՄԵՐ ՎԵՐԱԲՆԱԿՆՑՄԱՆ ԴԾՈՎ

1. Նոր ուղղվող և ցամաքեցվող այն հողերի յուրացման նպատակով, որոնք այս որոշմամբ նախատեսվում են բամբակե ցանքերի, պտղատու այգիների և տեխնիկական կուլտուրաների համար, Հայկական ՍՍՌ-ում կատարել 9-765 տնտեսութունների ներուսպուրելիական վերաբնակեցում լեռնային շրջանների այն կոլտոջներից, որոնք ունեն ավելորդ բանվորական ուժ:

2. Վերաբնակեցման պլանը, Ֆինանսավորման ծախսը և շինանյութերի ներմուծումը վերաբնակեցվող տնտեսութունների տեղավորման համար, հաստատել հետևյալ չափով (ըստ ՍՍՌ Միության Ժողկոմսովետին կից Վերաբնակեցման Վարչության ֆոնդերի):

Թվականներ	Վերաբնակեց- վող տնտեսու- թյունների թիվը	Դրամական միջոցներ (հազ. ուրբ.) Պետբյուջե	Գյուղատնտեսա- կան վարկ
	Թիվը		
1940 թ.	1.350	160,0	13.847,0
1941 թ.	2.200	550,0	28.346,0
1942 թ.	2.300	575,0	25.751,0
1943 թ.	2.000	500,0	23.085,0
1944 թ.	1.915	478,0	21.745,0
Ընդամենը	9.765	2.263,0	107.774,0

ՇԵՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐ

Թվականներ	Անտառա- նյութ (հազ. կ. մ.)	Մեխ (տոնն)	Ցեմենտ (տոնն)	Շեֆեր (հազ. տոնն)	Երկաթ (տոնն)
1940 թ.	16,8	60,0	100,0	—	18,0
1941 թ.	47,7	17,4	69,0	29,3	36,8
1942 թ.	49,83	51,2	115,1	70,0	41,4

Առաջարկել ՍՍՌՄ Պետպլանին և ՍՍՌ Միության Ժողկոմ-սովետին կից Վերաբնակեցման Վարչությանը՝ 1943—44 թվա-կաններին ապահովել շինանյութերի ժամանակին մատակարար-ումը Հայկական ՍՍՌ վերաբնակվողների տեղավորման համար, ըստ Հայկական ՍՍՌ Ժողկոմսովետի տարեկան հայտերի:

3. Հայկական ՍՍՌ նոր ուղղվող ու ցամաքեցվող հողերում

վերաբնակվող կոլտոջներին վրա տարածել «Գյուղատնտեսա-կան վերաբնակեցման դժով տրվող արտոնությունների մասին» ՍՍՌ Միության Կենտրոնական և Ժողկոմսովետի 1937 թվի նոյեմբերի 17-ի որոշման 1, 2, 9, 11, 12, 14, 15, 17, և 18 «ա», «բ», «գ» կետերով սահմանված արտոնությունները:

4. Հայկական ՍՍՌ վերաբնակվող կոլտոջներին բնակարա-նային, տնտեսական և կուլտուր-կենցաղային շինարարության նպատակով տրվող գյուղատնտեսական վարկի մարման ժամկետ սահմանել 10 տարի, վարկի մարումը կատարելով հավասար մա-սերով, սկսած վարկի ստանալուց հետո 5-րդ տարվանից:

5. Առաջարկել Հայկական ՍՍՌ Ժողկոմսովետին՝ վերաբնա-կեցումը և նոր վայրերում վերաբնակվածների տնտեսական տե-ղավորումը կազմակերպելիս ղեկավարել ՍՍՌ Միության Ժող-կոմսովետին կից Տնտեսական խորհրդի 1940 թվի մայիսի 28-ի № 856 որոշմամբ և «ՍՍՌՄ արևելյան շրջաններում կատարվող վերաբնակեցման պլանն ապահովելու ձեռնարկումների մասին» ՍՍՌ Միության Ժողկոմսովետի ու Համկ(բ)Պ Կենտկոմի 1940 թվի հունիսի 4-ի № 944 որոշմամբ, և վերաբնակեցումը կազ-մակերպել հետևյալ սկզբունքներով.

ա) լեռնային շրջանների կոլտոջներից վերաբնակեցումը պետք է կատարվի իրենց իսկ՝ կոլտոջների կողմից տնտեսությունների այն մասի (խմբերի) կազմակերպված առանձնացման միջոցով, որոնք համաձայնությամբ են հայտնել վերաբնակվելու.

բ) վերաբնակեցվող տնտեսությունները գլխավորվում են կոլ-տոջի ղեկավար աշխատողների կողմից (նախագահ, նախագահի տեղակալ, բրեղադիր, զաչտավար):

գ) այն կոլտոջը, որը տնտեսությունների մի մասն առանձ-նացնում է վերաբնակեցման համար, վերջիններին է հանձնում նրանց բաժին հասնող արտադրության հիմնական միջոցները, նա-տուրալ ֆոնդերը, կապիտալ ներդրումների միջոցները (այդ-թվում նաև անբաժանելի) և այլ ֆոնդերը.

դ) բնակեցման վայրերն ուղարկել վերաբնակվող կոլտոջնե-րինների բնտանիքների աշխատունակ անդամներին՝ իրենց տնտե-սության տեղավորմանն անձամբ մասնակցելու համար, որից հե-տո թույլատրել տնտեսության լիկվիդացիան հին տեղում և բն-տանիքի մնացած անդամների տեղափոխվելը բնակեցման վայրը:

Շինանյութերով, դործիքներով և տեխնիկական ղեկավարու-թյամբ ամեն կերպ օգնություն ցույց տալ կոլտոջներին բնտա-նիքների այն աշխատունակ անդամներին, որոնք վերաբնակվողների

են դնում՝ բնակութեան վայրում տնտեսութեան տեղավորմանը մասնակցելու համար:

6. Հայկական ՍՍՌ ժողովրդավարական և Հայաստանի Կ(Բ)Պ Կենտրոնին իրավունք տալ (որտեղ հնարավոր չէ վերաբնակվող տնտեսութեանները կցել գոյություն ունեցող կոլտոգներին) կտրելու մինչ այդ կոլտոգներին ամրացված այն հողերի մի մասը, որոնք նրանց կողմից չեն օգտագործվում և չեն կարող օգտագործվել մոտակա տարիների ընթացքում, այդ հողերը նոր կազմակերպվող կոլտոգներին հանձնելու համար համապատասխան փոփոխություններ մտցնելով պետական ակտերի մեջ՝ ՍՍՌ Միության ժողովրդավարական հաստատմամբ:

IX. ՎԵՐԱՄԵՆԱԿՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

Պատույնների, խաղողի, չաքարի ճակնդեղի, ծխախոտի հումքի վերամշակումն ապահովելու նպատակով պարտավորեցնել ՍՍՌ Մենդարդությունների կողմից և Հայկական ՍՍՌ ժողովրդավարական 1941—1944 թվականների ընթացքում իրականացնել հետևյալ ձեռնարկումները.

ՊՏՂԱՎԵՐԱՄԵՆԱԿՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳԾՈՎ

1. Սկսել Հոկտեմբերյանի կոնսերվի գործարանի կառուցումը՝ տարեկան 16 միլիոն պայմանական տոնի կոնսերվի արտադրական կարողությունը և գործարանի առաջին հերթը գործի դրել 1942 թվի III եռամսյակում:

2. Երևանի կոնսերվի գործարանի աշխատանքի սեզոնը երկարացնելու և թարմ պտուղների պահպանման նպատակով 1941—1942 թվականներին մատնանշած գործարանին կից կառուցել միաժամանակ 700 տոնն պտուղներ պահելու կարողություն ունեցող սառնարան և կատարել հյուսիսի ու մրգի կոնսերվների մշակման ցեխերի վերակառուցում:

3. 1941—44 թվականներին ընթացքում կառուցել և գործի դրել կոնսերվի 4 մանր գործարան՝ տարեկան 6 միլիոն պայմանական տոնի կոնսերվ արտադրելու ընդհանուր կարողությամբ:

4. Կառուցել տարալի չորս բաղա, կորիզավոր պտուղների և խաղողի ու պակլիկայի համար:

5. Ընդարձակել և վերակառուցել մրգի կոնսերվի գործարանները—ա) Մեղրունը՝ տարեկան 1,5 միլիոն պայմանական տոնի

Ֆրեսկոյից հասցնելով մինչև 4 միլիոն տոնի, բ) Այրումինը՝ 0,72 միլիոն պայմանական տոնից մինչև 5 միլիոն տոնի:

6. Պարտավորեցնել ՍՍՌ Մենդարդությունների կողմից և Հայկական ՍՍՌ-ում անվակ տարալի գործարանի կառուցումը՝ տարեկան 50 միլիոն կոնսերվի տոնի արտադրելու կարողությամբ:

7. Պողա-բանջարեղենի կոնսերվների արտադրությունը 1944 թվին հասցնել մինչև 55 միլիոն պայմանական տոնի:

8. ՍՍՌ Մենդարդությունների կողմից Հայաստանի կոնսերվի արդյունաբերության մեջ կատարվելիք կապիտալ ներդրումների ծավալը 1941—1944 թվականների համար սահմանել 35 միլիոն ռուբլի, այդ թվում՝ 1941 թվին՝ 12 միլիոն ռուբլի, 1942 թվին՝ 11 միլիոն ռուբլի, 1943 թվին՝ 7 միլիոն ռուբլի, 1944 թվին՝ 5 միլիոն ռուբլի:

9. Պարտավորեցնել ՍՍՌ Մենդարդությունների կողմից և Հայկական ՍՍՌ-ում կոնսերվի ձեռնարկությունների նշված շինարարությունը նախապատրաստելու համար:

ԳԻՆԵԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳԾՈՎ

10. Ուղղող այգիների տարածության ամսան և խաղողի բերքատվության բարձրացման կապակցությամբ խաղողի գինիների արտադրությունն ավելացնել, 1944 թվին հասցնելու հետևյալ չափերին.

Գինիների անունները	1939 թ.	1944 թ.
Ընդամենը՝ գինիներ	1011 հազ. դ.կ.	2000 հազ. դ.կ.

Այդ թվում՝

ա) ուժեղացված և դեսերտային	770 » »	1525 » »
դրանցից՝ մարկայավոր	—	400 » »
բ) «Սերես» տիպի գինիներ	3,5 » »	125 » »
գ) կոնյակի արտադրությունը	75 » »	375 » »

11. Գինեգործական և կոնյակի արտադրությունը զարգացնելու և բարձրորակ գինիների ու կոնյակների արտադրություն

ավելացնելու նպատակով 1941—1944 թվականներին Հայկական ՍՍՌ-ում Սննդարդժողովմատի սխեմի գծով կառուցել:

ա) չորս գինեգործարան՝ 1.400 հազ. դկլ. գինու ընդհանուր արտադրական կարողությամբ:

բ) ինն սկզբնական գինեգործական վերամշակող կետեր՝ 1.175 հազ. դկլ. ընդհանուր կարողությամբ:

գ) կոնյակի սպիրտի արտադրության երկու գործարան՝ տարեկան 120 հազ. դկլ. ջրաղուրկ սպիրտի ընդհանուր կարողությամբ:

դ) կոնյակների կենտրոնական պահեստարան Երևան քաղաքում՝ 400 հազ. դկլ. տարողությամբ:

12. 1942 թվի III եռամսյակում ավարտել և շահագործման հանձնել Աշտարակի «խերես» տիպի գինիների գործարանը՝ 600 հազ. դկլ. կարողությամբ:

13. 1941 թվին ավարտել նկուղային շենքի կառուցումն Երևանի գինեգործարանին կից՝ 700 հազ. դկլ. տարողությամբ և վերակառուցել ու ընդարձակել Երևանի գինեգործարանը և կառուցել չէրի մեջ լցնելու ցեխ՝ տարեկան 700 հազ. դկլ. կարողությամբ:

14. Ընդարձակել և վերակառուցել Ղամարլի գինեգործարանը, կոնյակի սպիրտի արտադրության նրա կարողությունը հասցնելով մինչև 150 հազ. դեկալիտրի՝ 1940 թվին եղած 66 հազարի փոխարեն, և կառուցել նկուղ՝ 400 հազ. դկլ. տարողությամբ:

15. Ընդարձակել Ղամարլի շրջանում եղած վերամշակման երկու կետերը և կառուցել նկուղային խմորման շենք՝ 350 հազ. դկլ. տարողությամբ:

16. Հայկական ՍՍՌ գինեգործական արդյունաբերությունն ապակե տարայով ապահովելու համար 1941—1942 թվականներին կառուցել ապակու գործարան՝ տարեկան 8 միլիոն չճի արտադրական կարողությամբ:

17. Հայկական ՍՍՌ Սննդարդժողովմատի գինեգործական արդյունաբերության մեջ կատարվելիք կապիտալ ներդրումների ծավալը 1941—1944 թվականների համար սահմանել 55 միլիոն ռուբլի, այդ թվում՝ 1941 թվին՝ 11 միլիոն ռուբլի, 1942 թվին՝ 12 միլիոն ռուբլի, 1943 թվին՝ 15 միլիոն ռուբլի և 1944 թվին՝ 17 միլիոն ռուբլի:

18. Գինեգործական արդյունաբերության գծով նշված 1941—1944 թվականների չինարարությունը նախատրաստելու նպա-

տակով պարտավորեցնել ՍՍՌ Սննդարդժողովմատին՝ ի լրացումն 1940 թվի հաստատված պլանի՝ Հայկական ՍՍՌ Սննդարդժողովմատի համար առանձնացնել 1 միլիոն ռուբլի:

ՇԱԲԱՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳԾՈՎ

19. Շաբարի ճախընդդիմ վերամշակումն ապահովելու համար Համալուրի շաբարի գործարանի կառուցումն սկսել 1940 թվին, այն հաշվով, որ գործարանը շահագործման հանձնվի 1942 թվին:

Աշխատանքներն սկսելու համար 1940 թվին բաց թողնել 1,5 միլիոն ռուբլի՝ ՍՍՌ Սննդարդժողովմատի կապիտալ չինարարություն չօգտագործված լիմիտների հաշվին:

ՄԵԱՆՈՏԻ ՀՈՒՄԲԸ ՎԵՐԱՄՇԱԿՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳԾՈՎ

20. Կառուցել երեք ֆերմենտացիոն գործարան՝ տարեկան 4 հազար տոնն ծխախոտի հումքի վերամշակման ընդհանուր կարողությամբ և 7 ֆերմենտացիոն կամերաներ՝ 230 տոնն տարողությամբ:

Պարտավորեցնել ՍՍՌ Պետպլանին և Սննդարդժողովմատին՝ 1941—1944 թվականների տարեկան ու եռամսյակային պլանների մեջ Հայկական ՍՍՌ Ժողովմատի հայտերի համաձայն նախատեսել այս որոշումը կենսագործելու համար անհրաժեշտ նյութերի և սարքավորման ֆոնդեր:

ՍՍՌ Միութայն Ժողովրդական
կոմիսարների Սովետի Նախագահ՝

Վ. ՄՈՂՈՏՈՎ

Համկ(բ) Պ Կենտրոնական
կոմիտեի Քարտուղար՝

Ի. ՍՏԱԼԻՆ

1940 թ. 6 սեպտեմբերի

Խմբագիր Ս. Կարապետյան
Տեխն. խմբ. Ս. Խաչատրյան
Սրբագրիչ Ա. Մանուկյան
Կոնտրոլ սրբագրիչ Լ. Արուստյան

Հրատ. № 838,
Պատվեր № 291, տիրաժ 15000
Заказ № 291, тираж 15000
Հանձնվել է արտադրության 27/IX 1940 թ.
Ստորագրվել է տպագրելու 27/IX 1940 թ.
Գինը 20 Կ.

Քաղաքական գրականության պետական հրատարակչության
տպարան, Երևան, Ալլահադյան № 65
Типография Гос. изд. полит. литературы, Ереван, Аллавердян № 65

Վ.Ֆ 480

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0282774

19.925

117

ԳԻՆԸ 20 Կ.

О МЕРОПРИЯТИЯХ ПО РАЗВИТИЮ ПЛОДОВО-ВИНО-
ГРАДНЫХ НАСАЖДЕНИЙ И ТЕХНИЧЕСКИХ КУЛЬТУР
В АРМЯНСКОЙ ССР

ПОСТАНОВЛЕНИЕ СОВЕТА НАРОДНЫХ КОМИССАРОВ СОЮЗА
ССР И ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА ВКП(б).

Государственное издательство политической литературы
Ереван ● 1940